

การสังเคราะห์งานวิจัยด้านบรรยากาศในชั้นเรียนด้วยโปรแกรม ATLAS.ti

Research Synthesis on Classroom Climate by Using Atlas.ti Program

พระครูสุวัฒนธรรมารณ* , พระครูสิริธรรมนิเทศ** , พินโย พรหมเมือง*** , อรรถ อภินันท์ธีระศักดิ์****
Phrakrusuwattanadhammaporn* , Phrakrusiridhammanidhes** , Pinayo Prommuang*** ,
Ath Aphinontheerasakda****
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย**
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล****
Mahamakut Buddhist University**
Vongchavalitkul University****

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนระหว่าง พ.ศ. 2550-2561 ในฐานข้อมูลวิจัย Thai Journal Online (Thaijo) เกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัย คือ เป็นงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในฐานข้อมูล Thai Journal Online (Thaijo) และเผยแพร่ภายในระยะเวลา 11 ปี คือ ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2561 ได้งานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 29 เรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์คำหลัก (Domain analysis) โดยใช้โปรแกรม ATLAS.ti 7.0 ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัย พบว่า การวิจัยเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนประกอบด้วย 6 ประการ คือ ปฏิสัมพันธ์ที่อบอุ่น ความคาดหวังจากผู้ปกครอง การเห็นคุณค่าในตนเอง วิธีการเรียน สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน และการจัดตารางเวลาเรียน บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นปัจจัยสาเหตุต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะการคิด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ บรรยากาศในชั้นเรียนมีอิทธิพลโดยตรงกับประสิทธิภาพการสอน และทักษะชีวิต บรรยากาศในชั้นเรียนสามารถทำนายความใฝ่เรียนรู้ และความพึงพอใจในการเรียนของผู้เรียน

คำสำคัญ: บรรยากาศในชั้นเรียน, การวิเคราะห์ส่วนประกอบ, การสังเคราะห์งานวิจัย

Abstract

This article was the documentary research. Its objective was to synthesis researches on classroom climate published in Thai Journal Online (Thaijo) database. The criterions of selecting research were that research articles were published in Thaijo and published within 11 years (2008-2018) concerning classroom climate. There were 29 research papers according to the criterions. A research synthesis applied domain analysis with the use of ATLAS.ti 7.0 program. The results from research synthesis about the classroom climate consisted of 6 components: warm interaction, parents' expectation, self-esteem, learning style, classroom environment, and learning schedule. Classroom climate was causal factor to learning achievement motivation, thinking skill, and desired characteristics. Classroom climate had direct effect to teaching efficiency and life skill.

Classroom climate could predict to learners' seeking knowledge and learning satisfaction.

Keywords: Classroom climate, Domain analysis, Synthesis of research

บทนำ

หากจะสันนิษฐานว่าบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นตัวแปรที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนก็คงไม่ผิด เพราะได้มีการศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่อง อย่างเช่น ในปี พ.ศ. 2536 Chickering and Reisser (อ้างถึงใน ศิริพร ครุฑทาศ, 2561: 128) กล่าวว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษานั้น ได้แก่ สภาพความเป็นอยู่สิ่งแวดล้อมกลุ่มเพื่อน สัมพันธภาพกับอาจารย์และการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในสถาบัน ต่อมาปี พ.ศ. 2547, 2550, และ 2553 Brand et al., Chow และ Eliot et al. (อ้างถึงใน อัมมา ชื่นบุญ และชุตติมา แสงदारรัตน์, 2559: 193) มีแนวคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับบรรยากาศในการเรียน ซึ่งยังมีผลต่อความสำเร็จของสถาบันการศึกษาและเป็นตัวแปรที่สำคัญในการทำนายความสำเร็จทางวิชาการของมนุษย์ และในปี พ.ศ. 2561 นี้ ศิริพร ครุฑทาศและคณะ (2561: 126) ได้วิจัยสภาพแวดล้อมต่อการพัฒนาตนเองของนักศึกษา มีผลการวิจัยตรงกับข้อสรุปในต่างประเทศ คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อม ได้แก่ วิธีการสอนของอาจารย์บรรยากาศในชั้นเรียน ระเบียบวินัยในชั้นเรียน สัมพันธภาพกับอาจารย์การเข้าร่วมกิจกรรม สัมพันธภาพกับเพื่อน และสภาพแวดล้อมทางกายภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) โดยวิธีการสอนของอาจารย์ระเบียบวินัยในชั้นเรียน สัมพันธภาพกับอาจารย์การเข้าร่วมกิจกรรม และสัมพันธภาพกับเพื่อนสามารถร่วมกันทำนายการพัฒนาตนเองของนักศึกษาได้ร้อยละ 49.30 จากงานวิจัยล่าสุดนี้จะเห็นได้ว่า มีตัวแปรหลายตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในชั้นเรียน

จากการสืบค้นงานวิจัยในช่วง 11 ปีที่ผ่านมา คือ พ.ศ. 2550-2561 ในฐานข้อมูลวิจัยและวิชาการ Thai Journal Online พบงานบทความวิจัยและบทความวิชาการ จำนวน 41 เรื่อง ซึ่งงานเขียนเหล่านี้ล้วนมีคุณค่า เพราะผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่มีการสังเคราะห์ว่าโดยภาพรวมแล้วงานวิจัยที่เกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนมีผลการวิจัยไปในทิศทางใด หากงานวิจัยเหล่านั้นได้ถูกคัดสรรและสังเคราะห์อย่างดี จะสามารถนำผลจากการสังเคราะห์งานวิจัยนั้นมาใช้ในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อแวดวงวิชาการในการอ้างอิง และเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ผลการวิจัย คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียน อีกทั้ง การศึกษางานวิจัยเชิงการสังเคราะห์นี้ ใช้เวลาในการศึกษาวิจัยในระดับต้นและมีต้นทุนที่ต่ำมากในการดำเนินการวิจัย แต่ทรงคุณค่าเพราะได้ข้อสรุปจากงานวิจัยหลายๆ ชิ้น และข้อสรุปที่ได้ จะมีความครอบคลุมผลการวิจัยที่ดำเนินเสร็จสิ้นมาแล้วเป็นเวลา 11 ปี ฉะนั้นในการสังเคราะห์งานวิจัยนี้ คณะผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ การวิเคราะห์คำหลัก (Domain analysis) เป็นการจัดกลุ่มคำให้อยู่ร่วมกันโดยอาศัยข้อค้นพบจากงานวิจัยที่ได้คัดสรรมา ซึ่งวิธีนี้เปรียบเหมือนกับการวิเคราะห์องค์ประกอบในงานวิจัยเชิงปริมาณ (Factor analysis) เป็นการจัดตัวแปรย่อยให้อยู่ภายใต้องค์ประกอบเดียวกัน (รัตนะ บัวสนธ์, 2551 อ้างถึงในเอี่ยมพร หลิวเจริญ, 2555: 18) เมื่อได้คำหลักแล้ว คณะผู้วิจัยสร้างความสัมพันธ์ของคำหลักอื่นๆ ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับบรรยากาศในชั้นเรียนโดยใช้โปรแกรม Atlas.ti ในการสร้างความสัมพันธ์ (Network) จากนั้นจึงสร้างข้อสรุปผลการวิจัย

ด้วยเหตุนี้ คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเพื่อสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนด้วยการวิเคราะห์ส่วนประกอบโดยใช้โปรแกรม Atlas.ti เพื่อสร้างข้อสรุปจากผลการวิจัยต่างๆ ให้เป็นกรอบงานสมบูรณ์ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลดีทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ ยังเป็นมิติใหม่ของการวิจัยเชิงเอกสารที่นำเทคโนโลยีมาใช้ในการสังเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ และได้ข้อสรุปที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนระหว่าง พ.ศ. 2550-2561 ในฐานข้อมูลวิจัย Thai Journal Online (Thaijo)

วิธีดำเนินการวิจัย

การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์คำหลัก (Domain analysis) คณะผู้วิจัยได้ประยุกต์วิธีการวิเคราะห์คำหลักของ Spradley (1979 cited in Onwuegbuzie, Leech, and Collins, 2012: 17-20) มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การคัดสรรงานวิจัยจากฐานข้อมูล Thai Journal Online (Thaijo) ซึ่งคณะผู้วิจัยเลือกฐานข้อมูล Thai Journal Online เนื่องจากกว่าเป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมงานวิจัยที่มีคุณภาพและผ่านการตรวจสอบจากบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ที่เผยแพร่ภายในระยะเวลา 11 ปี คือ ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2561 เป็นบทความวิจัยเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียน ได้งานวิจัยที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์กำหนด จำนวน 29 เรื่อง ได้แก่ กรณ์กาญจน์ นนพชรพงศ์ และบุญมี พันธุ์ไทย (2599) กิตติญา แสนประสิทธิ์ และคณะ (2559) จินดา สวัสดิ์ทวี (2559) เจษฎาภรณ์ อันแก้ว, พชรพลชัย มีทรัพย์, และนิคม นาคอ้าย (2557) นัฐพร แสนประสิทธิ์ และคณะ (2557) นิกุล ประทีปพิชัยและศันสนีย์ จะสุวรรณ์ (2556) ปรียา พงศาปาน, กิตติศักดิ์ นิวัฒน์, สุชาติ ลีตระกูล (2561) พชรินทร์ สิงห์สรศรี, ยุวรี ฐานปรีชาเศรษฐ และไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม (2561) พิมสิริ อ่อนนวล, สุชาติ ลีตระกูล และปรมินทร์ อริเดช (2558) แพรพรรณ ตีใหม่, สุวิมล ติรกานันท์, และบุญมี พันธุ์ไทย (2559) ภัทรจิตรา แสงสุข และถนอมรัตน์ ศิริภาพ (2558) ภัทราวรรณ ชาสันเทียะ และสมเกียรติ ทานอก (2560) โรสนี จริยะและการและชื่นใจ สุกปาน (2561) วรพรรณ ศรีกล้า, อนุ เจริญวงศ์ระยับ และ นิคม นาคอ้าย (2559) วรณศิริรินทร์ ภูฉายา และคณะ (2061) วิชรา จรูญผล เสรี ชัดแจ้ง และ จันทร์พร พรหมมาศ (2550) วันเพ็ญ ประทุมทอง (2557) วิญญู พูลศรี, ประพันธ์ สุทธาวาส, ญาณินท์ คุณา, และบุญเลิศ คำปัน (2560) วิลาวัลย์ ขำทิพย์พาที และบุญชม ศรีสะอาด (2560) ศันสนี โคตรชมพู, เซาว์ อินโย, และจุฑามาส ศรีจางงค์ (2559) ศิริพร ครุฑทาศ และคณะ (2561) ศิริวิมล ชูชีพวัฒนา และกมล โพธิเย็น (2558) สร้อยสิรินทร์ เรื่องบุญ อรัญ ชูกระเดื่อง และอรุณี จันทร์ศิลา (2560) สุมรา คงภิรมย์ชื่น, สมชาย หมื่นสายญาติ และผดุงชัย ภูพัฒน์ (2558) อพันธ์ พูลพุทธา, สุนทร จันทศิลา และ สุนทรพจน์ ดำรงค์พานิช (2556) อภิวิทย์ ชัชวพันธ์ (2552) อรอนงค์ แสนคำ และคณะ (2561) อัชฌา ชื่นบุญ และชุดิมา แสงดารารัตน์ (2560) และเอกพัฒน์ เสีองใส่อง และเซาว์ อินโย (2559) ซึ่งงานวิจัยเหล่านี้ได้สืบค้นด้วยคำสำคัญ คือ “บรรยากาศในชั้นเรียน” ในวันที่ 25 ตุลาคม 2561 มีจำนวน 41 เรื่อง คณะผู้วิจัยดาวน์โหลดอ่านทุกเรื่อง และได้คัดงานวิจัยที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ออก จำนวน 25 เรื่อง ซึ่งเป็นบทความวิชาการ หรือเป็นบทความ

วิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ การพัฒนาบทเรียน โดยมีบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งในแบบสอบถามในการวัดความพึงพอใจต่อบทเรียน

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดคุณลักษณะงานวิจัย เป็นการสังเคราะห์ลักษณะของบทความวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อเข้าใจคุณลักษณะของบทความวิจัยที่กำลังศึกษา โดยคณะผู้วิจัยได้ประยุกต์แบบประเมินการวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยมาจากกัตติกา ธนะขว้าง จิราพร เกศพิชญวัฒนา และชนกพร จิตปัญญา (2553: 63) โดยนำเสนอคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการรายงานผล 4 ด้าน คือ ปีที่ทำวิจัย ลักษณะการศึกษา ประเภทงานวิจัย และสถาบันอุดมศึกษา ในการวิเคราะห์ในขั้นนี้ คณะผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรม ATLAS.ti 7.0 ในการกำหนดคุณลักษณะงานวิจัยตามแบบประเมินการวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัย โดยดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 อ่านเพื่อหาคุณลักษณะงานวิจัยแบบประเมิน และขั้นที่ 2 คือ เลือกข้อความที่แสดงถึงคุณลักษณะงานวิจัย (Quotation) และกำหนดรหัสที่แสดงถึงคุณลักษณะของงานวิจัยนั้นๆ เช่น ปี พ.ศ. 2552 ก็ใส่รหัสว่า “2552” ประเภทของการวิจัย จะลงรหัสว่า “การวิจัยเชิงคุณภาพ” “การวิจัยเชิงปริมาณ” และ “การวิจัยผสมผสาน” เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์คุณลักษณะของงานวิจัย เป็นขั้นตอนที่ดำเนินการต่อจากขั้นตอนที่ 2 คือ การ แปลงเป็นตัวเลข โดยการใช้คำสั่ง Analyze → Codes-Primary Documents Table → นำคุณลักษณะงานวิจัยเข้าไปทำการวิเคราะห์เพื่อหาความถี่ ซึ่งคณะผู้วิจัยจะนำคุณลักษณะงานวิจัยแต่ละด้านเข้าสู่วิเคราะห์ คือ ปีที่เผยแพร่ ลักษณะการศึกษา ประเภทงานวิจัย และสถาบันที่ศึกษา ตามลำดับ นำเสนอข้อมูลด้วยความถี่ และร้อยละ

ขั้นตอนที่ 4 สร้างข้อสรุปที่ได้จากการศึกษาผลการวิจัย โดยการโยงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของผลการวิจัยโดยใช้โปรแกรม Atlas.ti 7.0 ในขั้นตอนนี้ คณะผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เทคนิคการสร้างทฤษฎีจากข้อมูลของ Patton (1990 อ้างถึงใน วรลักษณ์ ชูกำเนิด, เอกรินทร์ สังข์ทอง และชวลิต เกิดทรัพย์, 2557: 126) และ วลัยพร สุขปลั่ง และบรรพต วิรุณราช (2558: 143) มี 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 เปิดการใช้งานโปรแกรม ATLAS ti 7.0 สร้าง Hermeneutic Unit (HU) ซึ่งจะเป็นชื่อเรียกไฟล์โครงการวิจัยทั้งหมด ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งชื่อว่า “Classroom climate” นำบทความวิจัยจำนวน 29 เรื่อง ที่บันทึกแฟ้มข้อมูลแบบ PDF เข้าในโปรแกรม ซึ่งไฟล์เหล่านี้ คือ Primary document (P-Docs) ซึ่งไฟล์ใน Primary document คือ ไฟล์ที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้น อ่านผลการวิจัยอย่างละเอียดจนเข้าใจประเด็นหลัก ๆ ของผลการวิจัย

ขั้นที่ 2 แยกข้อมูลเป็นหมวดหมู่และให้รหัส (Code) ในขั้นนี้ คณะผู้วิจัยได้อ่านและเลือกข้อความสำคัญ (Quotations) ที่เป็นผลของการวิจัย และสร้างรหัส (Coding) ที่กระชับ ได้ใจความ มีเหตุมีผล แทนข้อความสำคัญที่เป็นผลของการวิจัย โดยในการลงรหัสนี้โปรแกรมสามารถรองรับรหัสที่เป็นข้อความภาษาไทยได้เป็นอย่างดี ซึ่งการลงรหัสนั้น โปรแกรมจะแสดงรหัสกำกับไว้ทางด้านขวา ขณะเดียวกัน โปรแกรมก็จะนับความถี่ของรหัสที่มีการกำหนดให้กับข้อความสำคัญนั้นพร้อมกัน

ขั้นที่ 3 เชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ของข้อมูล (Network) เป็นการสร้างภาพกรอบมโนทัศน์ เพื่อเข้าใจภาพรวมของผลการวิจัย จำนวน 29 เรื่อง ในการนี้ เป็นการดำเนินจากขั้นที่ 2 กล่าวคือ เมื่อทำการเลือกข้อความสำคัญ (Quotations) และสร้างรหัส (Coding) เรียบร้อยทุกบทความวิจัยแล้ว คณะผู้วิจัยดำเนินการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ผลการวิจัยจากจำนวน 29 เรื่อง มีการดำเนินการดังนี้ คือ 1) สร้างแฟ้มงานด้วยคำสั่ง Networks → New Network Manager → พิมพ์ชื่อแฟ้ม 2) เปิดแฟ้มงานเพื่อเริ่มการเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ด้วยคำสั่ง Networks → Network view Manager → คลิกเลือกชื่อ

แฟ้มงาน 3) เริ่มการเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ของข้อมูลด้วยการใช้คำสั่ง Nodes → Import nodes
→ เลือก Coding

ขั้นที่ 4 สรุปผลการสังเคราะห์ ผลการจากเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ในขั้นที่ 3 ทำให้เข้าใจภาพรวมของผลการวิจัยทั้งหมด จำนวน 29 เรื่อง คณะผู้วิจัยนำเสนอข้อสรุปผลจากการวิจัยเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนระหว่าง พ.ศ. 2550-2561 ในฐานข้อมูลวิจัย Thai Journal Online (Thaijo) ด้วยการนำเสนอด้วยแผนภาพ หรือกรอบมโนทัศน์ โดยให้ความสำคัญกับ Coding ทุกตัวที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยทั้ง 29 เรื่อง ซึ่งคำหลักเหล่านี้เป็นไปตามหลักการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์คำหลัก (Domain analysis) โดยคำหลักแต่ละคำที่แสดงถึงข้อสรุปงานวิจัยจะมีตัวเลขอยู่ท้ายมีความหมายว่า เลขตัวหน้า หมายถึง ความถี่ของการถูกลงรหัส (Code) เลขตัวหลัง หมายถึงความถี่ของความเกี่ยวข้องกับการลงรหัสอื่น ๆ

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะของงานวิจัยเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียน จำนวน 29 เรื่อง พึงให้ความสนใจศึกษามากที่สุดในปี พ.ศ. 2559 ร้อยละ 31.03 รองลงมา คือ ปี พ.ศ. 2558 และ พ.ศ. 2560 ร้อยละ 17.24 ลักษณะของงานที่ศึกษาเป็นงานวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ร้อยละ 58.62 ประเภทของงานวิจัย คือ การวิจัยเชิงปริมาณ ร้อยละ 96.55 และสถาบันที่ทำวิจัย คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ร้อยละ 13.79 รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ร้อยละ 10.34 รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 1

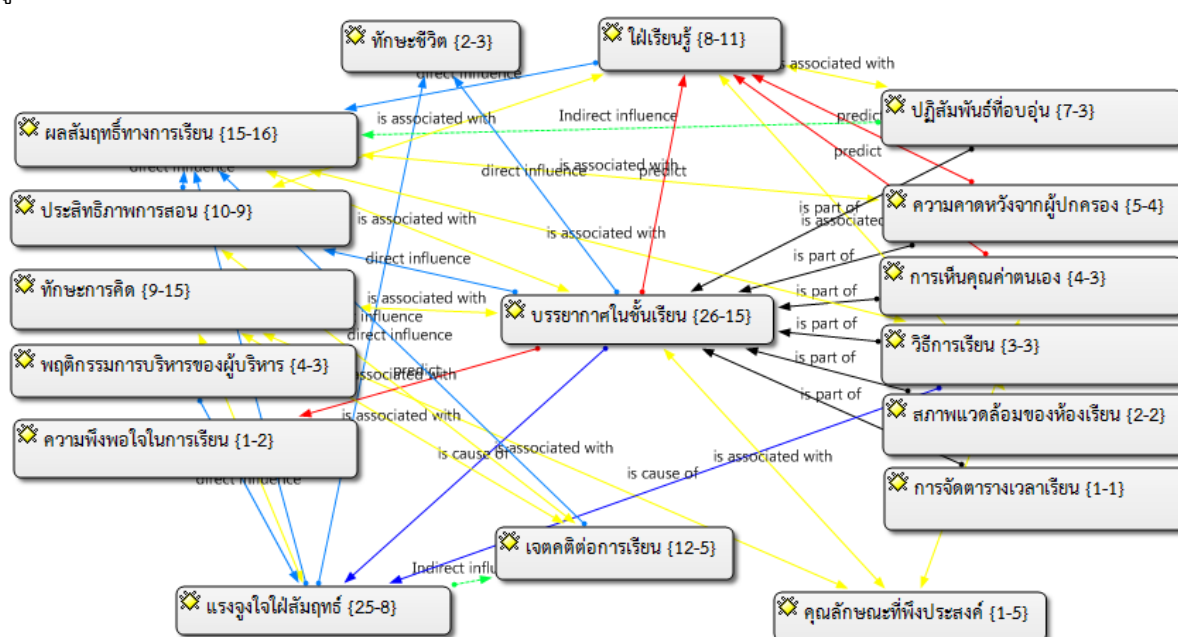
ตารางที่ 1 แสดงคุณลักษณะทั่วไปของการวิจัยเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียน

คุณลักษณะงานวิจัย	จำนวนเรื่อง (n=29)	ร้อยละ
ปีที่เผยแพร่		
2550	1	3.45
2551	1	3.45
2554	1	3.45
2556	2	6.90
2557	2	6.90
2558	5	17.24
2559	9	31.03
2560	5	17.24
2561	3	10.34
ลักษณะการศึกษา		
วิทยานิพนธ์	12	41.38
งานวิจัย	17	58.62
ประเภทงานวิจัย		
เชิงผสมผสาน	1	3.45
เชิงปริมาณ	28	96.55
สถาบันที่ศึกษา		
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1	3.45
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	1	3.45
มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	1	3.45
มหาวิทยาลัยบูรพา	1	3.45
มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น	1	3.45
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	1	3.45
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	1	3.45
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	1	3.45
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	2	6.90
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	3	10.34
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	4	13.79
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	1	3.45
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	1	3.45
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	1	3.45
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2	6.90
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	1	3.45
มหาวิทยาลัยศิลปากร	2	6.90
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต	1	3.45

ตารางที่ 1 (ต่อ)

คุณลักษณะงานวิจัย	จำนวนเรื่อง (n=29)	ร้อยละ
สถาบันที่ศึกษา		
วิทยาลัยเซนต์หลุยส์	1	3.45
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี	1	3.45
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	1	3.45

2. การสังเคราะห์งานวิจัย พบว่า บรรยากาศในชั้นเรียนประกอบด้วย 6 ประการ คือ ปฏิสัมพันธ์ที่อบอุ่น ความคาดหวังจากผู้ปกครอง การเห็นคุณค่าในตนเอง วิธีการเรียน สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน และการจัดตารางเวลาเรียน บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นปัจจัยสาเหตุต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะการคิด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ บรรยากาศในชั้นเรียนมีอิทธิพลโดยตรงกับประสิทธิภาพการสอน และทักษะชีวิต บรรยากาศในชั้นเรียนสามารถทำนายความใฝ่เรียนรู้ และความพึงพอใจในการเรียนของผู้เรียน นำเสนอผังแผนภาพ

ภาพที่ 1 องค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศในชั้นเรียนกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ เลขตัวหน้า หมายถึง ความถี่ของการถูกลงรหัส (Code) เลขตัวหลัง หมายถึงความถี่ของความเกี่ยวข้องกับการลงรหัสอื่นๆ ยกตัวอย่างเช่น บรรยากาศในชั้นเรียน {26, 15} อธิบายว่า การลงรหัส “บรรยากาศในชั้นเรียน” จำนวน 26 ครั้ง (Grounded) และ มีความเกี่ยวข้องกับการรหัสอื่นๆ 15 รหัส (Density)

อภิปรายผลการวิจัย

การสังเคราะห์งานวิจัย พบว่า บรรยากาศในชั้นเรียนประกอบด้วย 6 ประการ คือ ปฏิสัมพันธ์ที่อบอุ่น ความคาดหวังจากผู้ปกครอง การเห็นคุณค่าในตนเอง วิธีการเรียน สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน และการจัดตารางเวลาเรียน ซึ่งข้อค้นพบนี้ สามารถสรุปได้เป็น 2 ปัจจัยหลัก คือ ปัจจัยภายในของผู้เรียน ได้แก่ การรับรู้ความคาดหวังจากผู้ปกครอง การเห็นคุณค่าในตนเอง และวิธีการเรียนรู้ และปัจจัยภายนอกของผู้เรียน ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ที่อบอุ่น สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน และการจัดตารางเวลาเรียนที่เหมาะสมกับรายวิชา นอกจากนี้ บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นปัจจัยสาเหตุต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะการคิด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ บรรยากาศในชั้นเรียนมีอิทธิพลโดยตรงกับประสิทธิภาพการสอน และทักษะชีวิต บรรยากาศในชั้นเรียนสามารถทำนายความใฝ่เรียนรู้ และความพึงพอใจในการเรียนของผู้เรียน ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายผลได้ว่า การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนนั้น ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการมีพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับผู้เรียนด้วยการมีปฏิสัมพันธ์ที่อบอุ่นกับผู้เรียน ปฏิบัติต่อผู้เรียนด้วยความรัก ความเอาใจใส่ ให้เกียรติต่อผู้เรียนทุกคนเสมอگون จะช่วยปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้สึกเห็นคุณค่าของตนเอง อีกทั้งยังเป็นการปลูกฝังความเป็นพลเมืองที่ดีอีกด้วย การสร้างบรรยากาศแบบนี้ ผู้สอนสามารถปฏิบัติได้ทุกที่ ทุกเวลาที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน การให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมในห้องเรียนก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ เช่น การจัดที่นั่งของผู้เรียนต้องให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ห้องเรียนควรมีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก หากมีแสงแดดส่องเข้าห้องเรียนในตอนบ่าย จะทำให้อากาศร้อนไม่เหมาะแก่การเรียนรู้ ควรหาวิธีการแก้ไขปัญหานี้ เช่นเดียวกันกับตารางสอน ในภาคเช้าควรที่จะเรียนรายวิชาที่เป็นวิชาหลัก เพราะในภาคเช้าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ทฤษฎีได้ดี ส่วนในภาคบ่าย ผู้เรียนเพิ่งรับประทานอาหารเที่ยง ควรให้เรียนในรายวิชาที่ฝึกปฏิบัติ หรือทดลอง เพื่อจะทำให้ผู้เรียนไม่่วงนอนเวลาเรียนหนังสือ นอกจากนี้แล้ว ผู้สอนควรเข้าใจวิธีการเรียนรู้ และศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครอง เป็นรายบุคคล ซึ่งจะต้องใช้การสังเกต หรือใช้แบบสอบถามวัดสไตล์การเรียนรู้ แบบสอบถามวัดความคาดหวังจากผู้ปกครองหรือคนรอบข้าง จากนั้นนำข้อมูลเหล่านั้นมาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตรงกับสไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียน พร้อมกับการสร้างแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งจะทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยยังพบอีกว่าบรรยากาศในชั้นเรียนที่ดีจะช่วยส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ผู้เรียนจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กล้าคิด กล้าแสดงออกที่เหมาะสม ใฝ่เรียนรู้ และการสอนมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม เจตคติต่อการเรียนมีปัจจัยอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กัน กล่าวคือ เจตคติต่อการเรียนได้รับอิทธิพลทางตรงจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีอิทธิพลทางอ้อมจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีแนวโน้มที่จะมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนตามไปด้วย นอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครู และการมีทักษะการคิดด้วย ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ ส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทักษะชีวิต และความใฝ่เรียนรู้ แม้ว่าจะมีความสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลทางตรง หรืออิทธิพลทางอ้อมกับบรรยากาศการเรียนรู้ แต่ยังมีตัวแปรอื่น ๆ อีกที่มาช่วยสนับสนุน กล่าวคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ควรได้รับการส่งเสริมจากการบริหารงานที่ดีจากผู้บริหารสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนของครูที่เน้นกระบวนการคิด การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้ดีขึ้น และการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ควรได้รับการส่งเสริมจากการพัฒนาให้ผู้เรียนผ่านกระบวนการคิดให้เกิดการเห็นคุณค่าในตนเองให้ได้ ทักษะชีวิตควรได้รับการพัฒนาให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ประการสุดท้าย ความใฝ่เรียนรู้ สามารถพัฒนาได้ด้วยการออกแบบกิจกรรมเรียนรู้ได้ดี มีความ

เหมาะสมกับวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน การส่งเสริมการเห็นคุณค่าของตนเอง และการรับรู้ความคาดหวังหรือความปรารถนาดีจากคนรอบ

ในด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนนั้น มีทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่สอดคล้องกับผลการสังเคราะห์การวิจัยกล่าวคือ Kounin (1977 อ้างถึงใน สุมนา โสทธิพลอนันต์, 2561: 378) ให้แนวทางในการจัดชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ 5 ประการ คือ เข้าถึงผู้เรียนเกี่ยวกับผู้เรียนทุก ๆ ด้าน ในขณะที่ดำเนินการสอนในห้องเรียน (witness) การเข้าไปจัดการพื้นที่ (overlapping) เมื่อมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น จัดการอย่างมีประสิทธิภาพปราศจากสิ่งรบกวน เป็นตามบทเรียนที่มีการเตรียมการไว้ (Effective transition or movement management) การใช้กลุ่มจัดการ (Group focus) ที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนทำให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะสังคม และประการสุดท้าย คือ ลดความน่าเบื่อ (reduce satiation) ด้วยการมีวิธีการสอนที่หลากหลายและการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน William Glasser (อ้างถึงใน สุมนา โสทธิพลอนันต์, 2561: 379) ให้ความสำคัญกับความต้องการพื้นฐานและการตอบสนองความต้องการของผู้เรียน มี 5 ประการ คือ ความรู้สึกรักและเป็นเจ้าของ เติมเต็มด้วยการให้ความรัก การแบ่งปัน และการให้มีส่วนร่วม ความรู้สึกมีพลัง เติมเต็มด้วยการให้ความรู้สึกทำงานสำเร็จ การได้รับการยอมรับ ความรู้สึกสนุกสนาน เติมเต็มด้วยเสียงหัวเราะ การได้เล่น ความรู้สึกผ่อนคลายและใช้ชีวิตเป็นปกติ เติมเต็มด้วยการทำงานในห้องเรียนที่รู้สึกปลอดภัย ได้รับการยอมรับ และความรู้สึกเป็นอิสระ เติมเต็มด้วยการให้ทางเลือกในการทำงานอย่างอิสระ บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นปัจจัยสาเหตุต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่เป็นเช่นเพราะว่า บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นปัจจัยหนุนให้เกิดการเรียนรู้ ดังเช่น Eliot et al. (2010 อ้างถึงใน อัมมา ชื่นบุญ และชุตินา แสงดารารัตน์ (2560: 194) ระบุว่า การปรับตัวของผู้เรียนความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับบรรยากาศในการเรียน และบรรยากาศในการเรียนยังมีความสำคัญต่อความสำเร็จของสถาบันและมีอิทธิพลในการทำนวยความสำเร็จทางวิชาการของบุคคลด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมมา ชื่นบุญ และชุตินา แสงดารารัตน์ (2560: 193) ที่พบว่า บรรยากาศในการเรียนกับความผาสุกทางจิตใจส่งผลต่อผลการเรียนรู้ของนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของสร้อยสิรินทร์ เรืองบุญ อธิฐ ษุภกระเดื่อง และอรุณี จันทรศิลา (2560: 45) สอดคล้องกับงานวิจัยของอรวิทย์ ชัชวพันธ์ (2552: 69) ที่พบว่า มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง บรรยากาศในชั้นเรียน คุณภาพการสอน และสภาพแวดล้อมทางบ้านมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นปัจจัยสาเหตุต่อทักษะการคิด ที่เป็นเช่นนี้อธิบายผลได้ว่า บรรยากาศในชั้นเรียนที่เหมาะสมย่อมส่งเสริมการคิด สอดคล้องกับงานวิจัยของกรณิกกาญจน์ นนพัชรพงศ์ และบุญมี พันธุ์ไทย (2599: 124) ที่พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงที่สุด ได้แก่ เจตคติต่อการเรียน รองลงมา คือ ความสามารถด้านเหตุผล พฤติกรรมการสอนของครู แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บุคลิกภาพทางวิทยาศาสตร์ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และบรรยากาศในชั้นเรียน และสอดคล้องกับวิลาวัลย์ ขำทิพย์พาที และบุญชม ศรีสะอาด (2560) พบว่า ตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทางคณิตศาสตร์ ออกเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำมี 3 ตัวแปร คือ ความเชื่ออำนาจภายในตน เจตคติต่อการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ และบรรยากาศในชั้นเรียน สามารถจำแนกกลุ่มได้ถูกต้อง 75.0 บรรยากาศในชั้นเรียนมีอิทธิพลโดยตรงกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดบรรยากาศที่เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ อุไร ชีรัมย์ (2550 อ้างใน พิมพ์ อ่อนนวล สุชาติ ลีตระกูล และปริมินทร์ อริเดช, 2558: 157) พบว่า การจัด

กระบวนการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 บรรยายภาพในชั้นเรียนมีอิทธิพลโดยตรงกับประสิทธิภาพการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทราวรรณ ชาสันเทียะ และสมเกียรติ ทานอก (2560: 118) ที่พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษา มีทั้งหมด 7 ปัจจัยได้แก่ บุคลิกภาพของครู ความสามารถทางวิชาการของครู เจตคติต่ออาชีพครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน สมรรถภาพในการใช้สื่อการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน และบรรยากาศในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน รองลงมา คือ บรรยากาศในชั้นเรียน และเจตคติต่ออาชีพครู บรรยายภาพในชั้นเรียนมีอิทธิพลโดยตรงกับทักษะชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของอรอนงค์ แสนคำ ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร วาโร เฟิงส์สวัสดิ์ และ วลนิกา ฉลากบาง (2561: 72) รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วย อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน การอบรมเลี้ยงดู บรรยายภาพในชั้นเรียน อัตมโนทัศน์ ของนักเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่วนทักษะชีวิตนักเรียนประกอบด้วย ตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง การคิดการตัดสินใจและแก้ปัญหา การจัดการอารมณ์และความเครียด และการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น และประการสุดท้าย บรรยายภาพในชั้นเรียนสามารถทำนายความใฝ่เรียนรู้ และความพึงพอใจในการเรียนของผู้เรียน สอดคล้องกับการวิจัยของ ศิริพร ครุฑภาค, รัชิตมา วงษ์สุทิน, นงนภ ภัทร รุ่งเนย และจริยา ชื่นศิริมงคล (2561: 126) ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยสภาพแวดล้อม ได้แก่วิธีการสอนของอาจารย์บรรยายภาพในชั้นเรียน ระเบียบวินัยในชั้นเรียน สัมพันธภาพกับอาจารย์การเข้าร่วมกิจกรรม สัมพันธภาพกับเพื่อน และสภาพแวดล้อมทางกายภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการพัฒนาตนเองของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) โดยวิธีการสอนของอาจารย์ระเบียบวินัยในชั้นเรียน สัมพันธภาพกับอาจารย์การเข้าร่วมกิจกรรม และสัมพันธภาพกับเพื่อนสามารถร่วมกันทำนายการพัฒนาตนเองของนักศึกษาได้ร้อยละ 49.30

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

การนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์ คือ

1. ครูควรที่จะสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนด้วยการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้เรียน การจัดชั้นเรียนที่เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ การศึกษาผู้เรียนให้เข้าใจถึงความถนัดและธรรมชาติการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่สร้างแรงบันดาลใจในการเรียน การตั้งเป้าหมายให้ผู้เรียน และชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการเรียน รวมถึงการจัดบรรยากาศที่เหมาะสม เช่น อุณหภูมิ สีสนภายในห้อง ปัจจัยเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมทักษะการคิด ทักษะชีวิต ประสิทธิภาพการสอน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ต้องให้ความสำคัญกับการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน โดยให้สำคัญและนำไปพัฒนาบรรยากาศในชั้นเรียนให้สนองตอบทั้งบรรยากาศในชั้นเรียน บรรยากาศการเรียน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้และเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งต่อไปมีข้อเสนอแนะ คือ ควรนำปัจจัยที่ค้นพบจากงานวิจัยนี้ไปพัฒนาองค์ประกอบ เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่เหมาะสมและถูกต้องสำหรับการนำไปใช้เป็นตัวชีวิตในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในระดับห้องเรียนและในระดับสถานศึกษา จากนั้น ศึกษาวิเคราะห์หุระดับ ซึ่งจะได้อผลการวิจัยที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้รอบด้านและทั้งระบบ
2. การพัฒนาคุณภาพของงานวิจัย ควรให้ความสำคัญในทุกกระบวนการ โดยเฉพาะสัดส่วนของเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญกับเอกสารและงานวิจัยจากต่างประเทศมากขึ้น
3. ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์งานวิจัยในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่หลากหลายและเกิดประโยชน์มากขึ้น เช่น การศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุในการวิเคราะห์หุระดับโดยการวิเคราะห์หุระดับ (HLM) และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรปรับและขนาดอิทธิพล เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมกาญจน์ นนพพรพงศ์ และบุญมี พันธุ์ไทย. (2599). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมาตรฐานสากลเขตภาคเหนือ. **วารสารดุขุณีบัณฑิตทางสังคมศาสตร์**. 6(2), 124-134.
- กัตติกา ธนะขว้าง จิราพร เกศพิชญวัฒนา และชนกพร จิตปัญญา. (2553). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ: การวิเคราะห์หุระดับ. **Journal of Nurse Science**. 28(3), 60-68.
- กิตติญา แสนประสิทธิ์ จุไรรัตน์ อาจแก้ว และจุฑามาส ศรีจำนงค์. (2559). การพัฒนาโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1: การวิเคราะห์หุกลุ่มพหุ. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร**. 19(2), 167-175.
- จินดา สวัสดิ์ทวี. (2559). การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์. **KKU International Journal of Humanities and Social Sciences**. 7(2), 59-79.
- เจษฎาภรณ์ อันแก้ว พัทธราลัย มีทรัพย์ และนิคม นาคอ้าย. (2557). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก: การวิเคราะห์หุระดับโดยใช้โมเดลระดับลดหลั่นเชิงเส้น. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม**. 8(1), 18-36.
- นัฐพร แสนประสิทธิ์ ภัทราพร เกษสังข์ นฤมล ศักดิ์ปกรณกานต์. (2557). การวิเคราะห์ตัวแปรที่มีอิทธิพลในการจำแนกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) วิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดเลย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. **วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย**. 9(28), 71-82.

- นิกุล ประทีปพิชัยและคันสนีย์ จะสุวรรณ. (2556). ภาวะผู้นำด้านการสอนของผู้บริหารโรงเรียน พลติ
กรรมการบริหาร ทักษะด้านวิชาการของครูและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่มีผลต่อคุณภาพของ
โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**.
10(2), 216-228.
- ปรียา พงศาปาน, กิตติศักดิ์ นิวัฒน์, สุชาติ ลีตระกูล. (2561). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้
และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. **วารสารการวิจัยกาสะลองคำ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงราย**. 12(1), 21-30.
- พัชรินทร์ สิงห์สรศรี, ยุวรี ญาณปรีชาเศรษฐ และไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. (2561). อิทธิพลของความรู้
พื้นฐานเดิมและบรรยากาศชั้นเรียนที่มีต่อจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น จังหวัดนครปฐม โดยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรส่งผ่าน. **ฉบับภาษาไทย สาขา
มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ**. 11(2), 2349-2362.
- พิมสิริ อ่อนนวล, สุชาติ ลีตระกูล และปรมินทร์ อริเดช. (2558). การวิเคราะห์พหุระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัด
พะเยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. **บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงราย**. 8(18), 149-159.
- แพรวพรรณ ตีใหม่, สุวิมล ตีรกันันท์, และบุญมี พันธุ์ไทย. (2559). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
บรรยากาศในโรงเรียนและบรรยากาศในครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. **พัฒนศาสตร์**. 12(1), 103-113.
- ภัทรจิตรา แสงสุข และณรัตน์ ศิริภาพ. (2558). ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลของความเชื่อประสิทธิภาพในตน
เชิงสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต. **วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา
OJED**. 10(4), 182-195.
- ภัทรวรรณ ชาสันเทียะ และสมเกียรติ ทานอก. (2560). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพ
การสอนของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 31. **วารสารราชพฤกษ์**. 15(2), 118-124.
- โรสนี จริยะมาการและชื่นใจ สุกปาน. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
คณิตศาสตร์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์: การวิเคราะห์พหุระดับ. **วารสาร
มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 5(2), 26-40.
- วรพรรณ ศรีกล้า, อนุ เจริญวงศ์ระยับ และ นิคม นาคอ้าย. (2559). ปัจจัยพหุระดับที่ส่งผลต่อคะแนนการ
สอบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติด้านภาษาอังกฤษ: การศึกษาของโรงเรียนที่มีผล NT ต่ำ
ในจังหวัดพิษณุโลก. **วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี**. 3(2), 81-98.
- วรรณศิริฤทธิ์ ภูญา และคณะ. (2061). การศึกษาระดับความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาทาง
คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โดยใช้หลักการตรรกศาสตร์คลุมเครือ.
Southeast Bangkok Journal. 4(1), 98-114.
- วรลักษณ์ ชูกำเนิด, เอกรินทร์ สังข์ทอง และชวลิต เกิดทรัพย์. (2557). รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทาง
วิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย. **วารสารหาดใหญ่
วิชาการ**. 12(2), 123-134.

- วลัยพร สุขปลั่ง และบรรพต วิรุณราช. (2558). สมรรถนะของบุคลากรสายผู้สอน สาขาวิชาการบริหาร ทรัพยากรมนุษย์สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. **ว.มรม. มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 9(3), 139-148.
- วัชร จรุงผล เสรี ชัดเข้ม และ จันทรพร พรหมมาศ. (2550). การวิเคราะห์พระดัตถ์ของตัวแปรที่มี อิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. **วารสารวิจัย และวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา**. 5(1), 17-32.
- วันเพ็ญ ประทุมทอง. (2557). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ บรรยายาศการการเรียนรู้กับแบบการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขต กรุงเทพมหานครตามทฤษฎีของคอล์บ. **Journal of Education Khonkaen University**. 37(3), 126-137.
- วิญญู พูลศรี, ประพันธ์ สุทธาวาส, ญาณินท์ คุณา, และบุญเลิศ คำปัน. (2560). แรงจูงใจกับการจัดการ เรียนรู้ในโรงเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น จังหวัดเชียงใหม่. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น**. 11(1), 324-335.
- วิลาวัลย์ ขำทิพย์พาที และบุญชม ศรีสะอาด. (2560). ปัจจัยจำแนกความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทาง คณิตศาสตร์สูงและต่ำและแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดยโสธร. **วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์**. 12(34), 141-154.
- คันศนี โคตรชมพู, เซาว์ อินไย, และจุฑามาส ศรีจางค์. (2559). โมเดลสมการโครงสร้างพระดัตถ์ปัจจัยที่ มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร**. 18(4), 308-323.
- ศิริพร ครุฑภาศ, รังสิมา วงษ์สุทิน, นงนภัทร รุ่งเนย และจริยา ชื่นศิริมงคล. (2561). ปัจจัย สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรม ราชชนก. **วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี**. 29(1), 126-137.
- ศิริวิมล ชูชีพวัฒนา และกมล โพธิเย็น. (2558). พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตราชบุรี จังหวัดราชบุรี. **วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา**. 7(1), 199-214.
- สร้อยสิรินทร์ เรืองบุญ อรัญ ชัยกระเดื่อง และอรุณี จันทรศิลา. (2560). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อ ความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. **ว.มรม**. 11(3), 45-56.
- สุนนา โสถถิผลอนันต์. (2561). แนวทางในการสร้างสรีระบรรยาภาศในชั้นเรียนเชิงบวกในศตวรรษที่ 21 สำหรับครูมืออาชีพ. **วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 13(2), 373-389.
- สุนรา คงภิรมย์ขึ้น, สมชาย หมื่นสายญาติ และผดุงชัย ภูพัฒน์. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยเทคนิคเชิงเทรา. **วารสารครุ ศาสตร์อุตสาหกรรม**. 14(1), 275-282.

- อพันธ์ พูลพุทธา, สุนทร จันทศิลา และ สุนทรพจน์ ดำรงค์พานิช. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดสุรินทร์ : การประยุกต์ใช้โมเดลสมการโครงสร้างพระระดับ. **ว.มรม.** (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 7(1), 147 - 158.
- อมรรัตน์ แก่นสาร และคณะ. (2560). การพัฒนาตัวบ่งชี้จิตวิญญาณความเป็นครูของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม**. 7(1), 7-15.
- อรวิทย์ ชัชวพันธ์ (2552). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1. **วารสาร มทร. อีสาน**. 2(1), 68-75.
- อรอนงค์ แสนคำ ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร วาโร เฟิงสวัสดิ์ และ วลนิกา ฉลากบาง. (2561). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. **วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม**. 8(2), 72-80.
- อชฌา ชื่นบุญ และชุตินา แสงดารารัตน์ (2560). ความผาสุกทางจิตใจ และบรรยากาศในการเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์. **วารสารปัญญาภิวัฒน์**. 9(ฉบับพิเศษ), 193-203.
- เอกพัฒน์ เอื่องใสส่อง และเชาว์ อินโย. (2559). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2: การวิเคราะห์กลุ่มพหุ. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์**. 18(3), 237-249.
- เอื้อมพร หลินเจริญ. (2555). เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ. **วารสารการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. 17(1), 17-29.
- Onwuegbuzie, Leech, and Collins. (2012). Qualitative Analysis Techniques for the Review of the Literature. **The Qualitative Report**. 17(56), 1-28.